

University of Groningen

Kerngegevens belastingen grote gemeenten 2021

Hoeben, Corine; Toolsema, L.A.; de Natris, Joes

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2021

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Hoeben, C., Toolsema, L. A., & de Natris, J. (2021). *Kerngegevens belastingen grote gemeenten 2021*. (COELO-rapport; Nr. 21-2). COELO.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Kerngegevens belastingen grote gemeenten 2021

dr. C. Hoeben
dr. L.A. Toolsema
J.G. de Natris MSc

rijksuniversiteit
groningen

COELO

Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden

COELO
Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
Faculteit Economie en Bedrijfskunde
Rijksuniversiteit Groningen
www.coelo.nl

COELO-rapport 21-2

© COELO, Groningen, 2021

Aan het verzamelen en het verwerken van de gegevens voor deze uitgave is de grootst mogelijke zorg besteed. Iedere aansprakelijkheid voor de gevolgen van activiteiten die op basis van deze gegevens worden ondernomen wordt echter afgewezen.

Inhoud

Voorwoord	4
1 Inleiding	5
1.1. Inhoud	5
1.2. Gegevens	5
1.3. Opzet	5
2 Samenvatting van de belangrijkste ontwikkelingen in 2021	6
2.1. Tarieven	6
2.2. Woonlasten huurder	7
2.3. Woonlasten eigenaar-bewoner	7
3 Tarieven	9
3.1. Onroerendezaakbelastingen	9
3.2. Afvalstoffenheffing	12
3.3. Rioolheffing huurders	15
3.4. Rioolheffing eigenaar-bewoners	17
4 Woonlasten	19
4.1. Huurder	19
4.2. Eigenaar-bewoner	23
Verantwoording	27
Gemiddelden	27
Uitgangspunten waterverbruik en afvalaanbod	27
Onroerendezaakbelastingen	27
Herindelingen	28
Aansluiting bij voorgaande editie	28

Voorwoord

Sinds 2002 stelt COELO jaarlijks een overzicht op van de kerngegevens betreffende de belastingen in de grote gemeenten. Onder grote gemeenten worden provinciehoofdsteden en gemeenten met ten minste 90.000 inwoners gerekend. Het betreft 40 gemeenten. In de onderzochte gemeenten woont 41 procent van de Nederlandse bevolking.

Later dit jaar publiceert COELO in de Atlas van de lokale lasten gegevens over gemeentelijke belastingen die hier nog buiten beschouwing blijven, en daarnaast ook gegevens over de belastingen van provincies en waterschappen. Bovendien worden dan alle gemeenten meegenomen, niet alleen de grote.

De onderzoekers danken de medewerkers van de deelnemende gemeenten voor hun bereidwilligheid bij het invullen van het elektronisch vragenformulier en het aanleveren van aanvullende informatie.

Wij zijn de Waarderingskamer erkentelijk voor het beschikbaar stellen van gegevens met betrekking tot de woz-waardeontwikkeling. Verder is dank verschuldigd aan Pieter Drok, Lisa Geboers, Ernesto Harmsen, Milan Mulder, Ruben Reenders en Eli Wildeman voor hun hulp bij de dataverzameling en controle. Ook bedanken wij Maarten Allers voor commentaar op een eerdere versie van dit rapport. Vanzelfsprekend berust de verantwoordelijkheid voor eventueel resterende onvolkomenheden bij de auteurs.

1 Inleiding

1.1. Inhoud

Deze rapportage bevat een overzicht van de tarieven van de onroerendezaakbelastingen (ozb), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing in de grote gemeenten. De nadruk ligt op de lasten voor huishoudens.

1.2. Gegevens

De in dit rapport opgenomen tarieven zijn de tarieven zoals die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. We zijn dus niet uitgegaan van de begrotingen. De gegevens zijn door COELO verzameld. In eerste instantie is daarbij gebruik gemaakt van een elektronisch vragenformulier, waarin diverse controles zijn ingebouwd. Van sommige gemeenten is aanvullende informatie per e-mail of telefoon verkregen of zijn gegevens achterhaald via de website van de gemeente.

De getallen in de tabellen staan tegen een gekleurde achtergrond. Per kolom is ongeveer een derde blauw, een derde grijs en een derde rood. Hierdoor is in één oogopslag te zien welke waarden relatief laag (blauw) of hoog (rood) zijn. Bij de keuze van de gehanteerde kleuren is zo veel mogelijk rekening gehouden met de visuele beperking van kleurenblinden.¹

1.3. Opzet

Hoofdstuk 2 van dit rapport vat de belangrijkste ontwikkelingen samen. Hoofdstuk 3 bespreekt in detail de tarieven van, achtereenvolgens, de ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Hoofdstuk 4 geeft een overzicht van de gemeentelijke woonlasten voor huishoudens met een eigen koopwoning en voor huishoudens die in een huurhuis wonen. Het rapport wordt afgesloten met een verantwoording van de gehanteerde methode.

¹ Hierbij is gebruik gemaakt van J. Walraven, *Kleurenblind. Zien en toch niet zien*, Blind Color, Arnhem, 2000.

2 Samenvatting van de belangrijkste ontwikkelingen in 2021

2.1. Tarieven

Tabel 1 geeft een overzicht van de ontwikkeling van de belangrijkste gemeentelijke belastingen en van de woonlasten, voor meerpersoonshuishoudens.

Tabel 1 Overzicht 2021

	Bedrag in euro's			Verandering (%)		
	Laagste	Gemiddelde	Hoogste	Kleinste stijging	Mutatie van het gemiddelde	Grootste stijging
Ozb woningen ^a	152	266	580	-6,0	5,2	22,6
Afvalstoffenheffing	38	332	435	-15,7	9,1	29,8
Rioolheffing huurder	0	58	284	-14,2	2,1	9,9
Rioolheffing eigenaar-bewoner	103	176	284	-14,2	2,4	9,9
Woonlasten huurder ^b	38	390	621	-13,1	8,0	25,7
Woonlasten eigenaar-bewoner ^c	596	774	961	-5,7	6,2	16,2

Meerpersoonshuishoudens. Gemiddelden zijn gewogen naar de grondslag (bij ozb de woz-waarde en bij de riool- en afvalstoffenheffingen het aantal huishoudens).

a Gemiddelde aanslag bij gemiddelde woz-waarde in de desbetreffende gemeente.

b Afvalstoffenheffing en in een deel van de gemeenten rioolheffing.

c Ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

De onroerendezaakbelasting (ozb) wordt betaald door woningeigenaren, niet door huurders. De grondslag is de woz-waarde. In 2021 is de peildatum van de woz-waarden verschoven van 1 januari 2019 naar 1 januari 2020. Daardoor is de gemiddelde waarde van een woning in de grote gemeenten gestegen met 6,6 procent.² De gemeenten hebben hun ozb-tarieven aan deze ontwikkeling aangepast. De gemiddelde ozb-aanslag voor woningen stijgt in de grote gemeenten met 5,2 procent naar 266 euro. Gecorrigeerd voor inflatie, die in 2021 naar verwachting 1,4 procent zal bedragen,³ is dus sprake van een gemiddelde stijging van 3,8 procent. Deze sterke stijging komt voor een groot deel doordat het ozb-tarief voor woningen sterk stijgt in Amsterdam (22,6 procent). Als we Amsterdam niet meenemen bedraagt de gemiddelde stijging 2,9 procent.

² De nieuwe waarde van sommige objecten kan pas in een laat stadium definitief worden vastgesteld (onder meer als gevolg van bezwaar- en beroepsprocedures). De definitieve ontwikkeling van de woz-waarden is daarom pas later bekend.

³ CPB (2020) *Novemberraming 2020*, Den Haag.

De rioolheffing kan worden opgelegd aan zowel gebruikers als eigenaren van woningen, of aan beide. Hierdoor betalen huurders in een deel van de gemeenten (35 procent van de grote gemeenten) geen rioolheffing. Gemiddeld betalen zij dit jaar 58 euro aan rioolheffing, 2,1 procent meer dan vorig jaar. Het gemiddelde tarief voor huishoudens die in een eigen koopwoning wonen stijgt met 2,4 procent tot 176 euro.

De afvalstoffenheffing (die zowel door huurders als huishoudens met een koopwoning wordt betaald) stijgt gemiddeld met 9,1 procent. In de begrotingen van de grote gemeenten met een sterk stijgende afvalstoffenheffing worden hiervoor uiteenlopende redenen gegeven. Dat is net als in 2020 aanzienlijk hoger dan de inflatie. Meerpersoonshuishoudens betalen in 2021 gemiddeld 332 euro aan afvalstoffenheffing.

2.2. Woonlasten huurder

Voor huurders bestaan de gemeentelijke woonlasten uit een afvalstoffenheffing en, in een deel van de gemeenten, een rioolheffing. Waar het tarief van deze heffingen geen vastrecht is, zijn we uitgegaan van een driepersoonshuishouden met een gemiddeld waterverbruik en een gemiddelde afvalproductie in die gemeente. In vier van de onderzochte gemeenten is de rioolheffing voor gebruikers van woningen afhankelijk van de woz-waarde. Omdat huurwoningen gemiddeld goedkoper zijn dan koopwoningen gaan we in deze gevallen uit van een woning met een waarde van 60 procent van de voor de desbetreffende gemeente geldende gemiddelde woz-waarde.

De gemiddelde woonlasten voor huurders stijgen dit jaar met 8,0 procent tot 390 euro, 29 euro meer dan vorig jaar. De afvalstoffenheffing stijgt 9,1 procent (28 euro) en de rioolheffing met 2,1 procent (1 euro).

Huurders in Nijmegen betalen net als in 2020 het minst (38 euro). Zij betalen alleen voor de speciale afvalzakken die gebruikt moeten worden om het afval in aan te bieden.⁴ Nijmegen dekt een groot deel van de kosten voor afvalinzameling en –verwerking uit de ozb, en die hoeven huurders niet te betalen. In Zaanstad betalen huurders net als vorig jaar het hoogste bedrag (621 euro). In vijf grote gemeenten dalen de woonlasten voor huurders. De daling is met 13 procent het sterkst in Arnhem. De stijging is het sterkst in Amersfoort (25,7 procent).

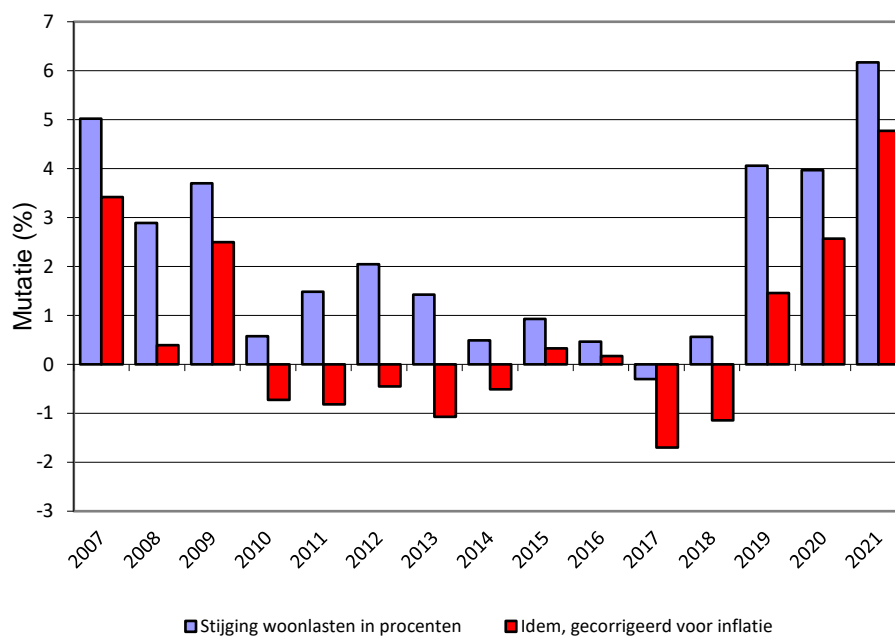
2.3. Woonlasten eigenaar-bewoner

Huishoudens met een eigen woning betalen naast afvalstoffenheffing en rioolheffing ook ozb. We gaan uit van een woning met een voor de betreffende gemeente geldende gemiddelde woz-waarde.

⁴ Inwoners van Nijmegen betalen daarnaast 5 cent per zak waarmee de kunststofverpakkingen worden ingezameld. De kosten hiervan zijn niet meegenomen in de hier weergegeven bedragen.

De gemiddelde woonlasten stijgen dit jaar voor deze huishoudens met 6,2 procent tot 774 euro, 45 euro meer dan vorig jaar. Dat is de sterkste stijging sinds 2007, zie figuur 1.

Figuur 1 Woonlastenontwikkeling voor eigenaar-bewoner grote gemeenten sinds 2007 (in procenten)

Deze lastenontwikkeling komt in de eerste plaats doordat de afvalstoffenheffing sterk stijgt (met 9,1 procent ofwel 28 euro). Eigenaar-bewoners betalen gemiddeld 2,4 procent meer voor de rioolheffing (+4 euro). De gemiddelde ozb-aanslag stijgt met 5,2 procent (+13 euro).

De woonlasten zijn voor woningeigenaren het laagst in Tilburg (596 euro). Eigenaar-bewoners in Westland betalen het meest (961 euro). Drie gemeenten, Arnhem, Tilburg en Venlo, verlagen de woonlasten. De verlaging is met 5,7 procent het sterkst in Arnhem. De woonlasten stijgen het sterkst in Amsterdam (16,2 procent).

Van het geheel van de bijkomende woonlasten (dus naast huur of financiering van de eigen woning) nemen de gemeentelijke lasten overigens slechts een beperkt deel voor hun rekening (18 procent in 2020).⁵ Energie en water zijn samen veruit de grootste post.

⁵ Zie *Atlas van de lokale lasten 2020*, COELO, Groningen.

3 Tarieven

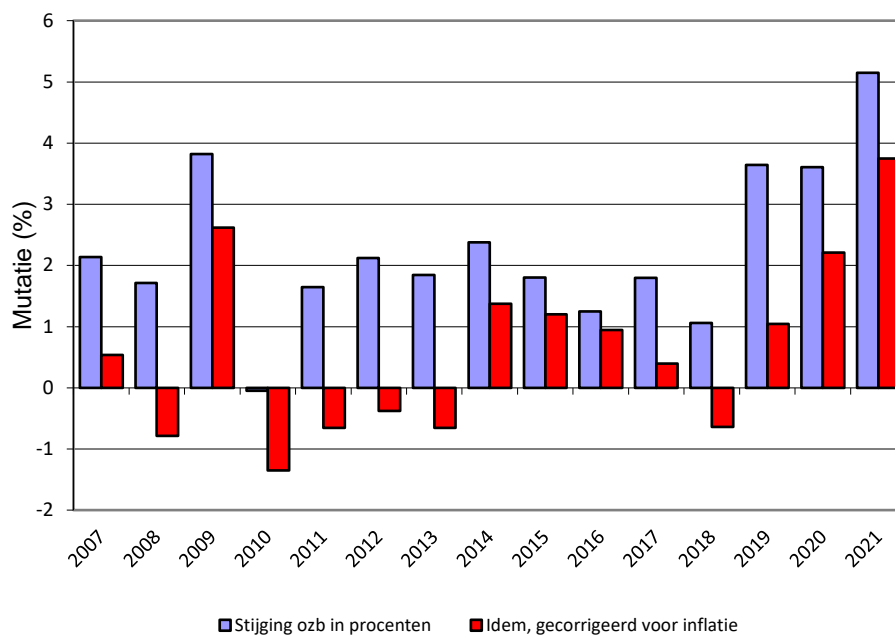
3.1. Onroerendezaakbelastingen

Voor eigenaren van woningen bedragen de ozb-tarieven van de grote gemeenten in 2021 gemiddeld 0,0919 procent van de economische waarde (tabel 2). Net als in 2020 heeft Amsterdam het laagste tarief (0,0428 procent) en Nijmegen het hoogste (0,2111 procent).

De gemiddelde aanslag voor eigenaren van woningen stijgt, gecorrigeerd voor de waardeontwikkeling van woningen, met 5,2 procent. Dat is de sterkste stijging in jaren, zie figuur 2. De sterke stijging komt vooral doordat het ozb-tarief voor woningen in Amsterdam sterk stijgt (22,6 procent). Als we Amsterdam niet meenemen bedraagt de gemiddelde stijging 2,9 procent.

Gemiddeld betaalt een huiseigenaar 266 euro. In drie gemeenten (Arnhem, Delft en Venlo) betalen huiseigenaren gemiddeld minder dan in 2020. In Venlo daalt het ozb-tarief voor woningen het meest (met 6,0 procent; tabel 2).

Figuur 2 Ontwikkeling onroerendezaakbelasting voor eigenaren van woningen in grote gemeenten sinds 2007 (in procenten)

De grootste verhoging vinden we zoals gezegd in Amsterdam (22,6 procent). Deze gemeente heeft in 2020 door de coronacrisis te maken gehad met stijgende kosten en dalende inkomsten. Dat geldt in veel gemeenten. Amsterdam heeft normaal gesproken

echter relatief hoge inkomsten uit de toeristen- en de parkeerbelasting. De begrote opbrengst uit beide belastingen was in 2020 hoger dan die uit de ozb, wat erg ongebruikelijk is. Door de coronacrisis zijn er echter veel minder toeristen en bezoekers geweest en zijn de inkomsten sterk achter gebleven bij de verwachtingen. Ondanks de sterke stijging van het ozb-tarief betalen huiseigenaren gemiddeld in Amsterdam nog steeds een laag bedrag aan ozb. Bij de grote gemeenten is dit alleen in 's-Gravenhage lager.

Voor niet-woningen bedraagt het tarief voor zakelijk gerechtigden in de grote gemeenten gemiddeld 0,3279 procent en dat voor gebruikers 0,2386 procent (tabel 2). Amsterdam heeft net als vorig jaar het laagste tarief voor zakelijk gerechtigden (0,1796 procent). Nijmegen heeft opnieuw het hoogste (0,9431 procent). Het hoogste tarief voor gebruikers wordt geheven in Sittard-Geleen (0,5226 procent). In Nijmegen is het tarief het laagst. In deze gemeente betalen gebruikers geen onroerendezaakbelasting. In 2020 was dit ook in Lelystad het geval, maar gebruikers van niet-woningen betalen in deze gemeente vanaf 2021 weer ozb (0,0628 procent).

Het ozb-tarief voor niet-woningen stijgt (gecorrigeerd voor de ontwikkeling van de woz-waarde) sterker dan dat voor woningen: voor zakelijk gerechtigden met gemiddeld 4,3 procent, voor gebruikers met 7,1 procent. Ter vergelijking: voor woningen is de gemiddelde stijging 5,2 procent.

Tabel 2 Ozb

	Tarief eigenaar woning ¹	Tarief gebruiker niet-woning ¹	Gemiddelde aanslag woning ¹	Mutatie tarief woning ²	
Almere	0,1127	0,3280	0,2635	308,69	1,3%
Alkmaar	0,0740	0,3600	0,1040	195,44	2,3%
Alphen a/d Rijn	0,0961	0,2091	0,1730	272,99	1,4%
Amersfoort	0,1198	0,3694	0,3015	394,62	4,8%
Amstelveen	0,0634	0,2590	0,2086	281,22	3,0%
Amsterdam	0,0428	0,1796	0,1293	182,48	22,6%
Apeldoorn	0,1259	0,4352	0,3429	351,30	1,8%
Arnhem	0,1466	0,6180	0,2060	340,07	-1,3%
Assen	0,1693	0,4362	0,3526	356,55	3,6%
Breda	0,0732	0,2228	0,1824	229,77	1,1%
Delft	0,1066	0,3070	0,2602	281,27	-1,6%
Deventer	0,1327	0,4146	0,3072	319,00	2,2%
Dordrecht	0,1020	0,2443	0,1960	230,50	2,7%
Ede	0,0988	0,2231	0,1780	301,36	2,3%
Eindhoven	0,1093	0,3004	0,2210	316,00	2,1%
Emmen	0,1852	0,3506	0,2910	340,90	6,3%
Enschede	0,1428	0,4782	0,3835	300,30	1,6%
Groningen	0,1746	0,5278	0,4235	395,40	6,1%
Haarlem	0,0851	0,3013	0,2397	327,20	7,8%
Haarlemmermeer	0,0795	0,3301	0,3069	295,05	3,3%
Helmond	0,1442	0,2336	0,1868	353,33	1,5%
Hilversum	0,0824	0,2808	0,1875	299,35	8,9%
Leeuwarden	0,1289	0,4473	0,3579	239,07	0,4%
Leiden	0,1240	0,5153	0,5146	387,26	5,2%
Lelystad	0,1517	0,6437	0,0628	344,00	4,3%
Maastricht	0,1190	0,3210	0,2630	283,89	5,6%
Middelburg	0,1408	0,3767	0,3029	301,97	16,6%
Nijmegen	0,2111	0,9431	0,0000	580,38	2,5%
Oss	0,1177	0,2739	0,2322	309,72	5,8%
Rotterdam	0,0774	0,3574	0,2546	190,21	0,4%
's-Gravenhage	0,0516	0,2642	0,2230	152,42	2,1%
's-Hertogenbosch	0,0783	0,3111	0,2492	248,89	3,4%
Sittard-Geleen	0,1982	0,6683	0,5226	402,03	7,1%
Tilburg	0,0887	0,2148	0,1778	216,50	2,3%
Utrecht	0,0725	0,3128	0,2527	259,83	2,9%
Venlo	0,1641	0,3932	0,3159	370,85	-6,0%
Westland	0,0944	0,2485	0,1871	317,50	2,3%
Zaanstad	0,1000	0,3241	0,2519	276,60	1,2%
Zoetermeer	0,1482	0,4545	0,3292	382,31	2,7%
Zwolle	0,1122	0,4271	0,3451	302,74	3,3%
Laagste	0,0428	0,1796	0,0000	152	-6,0%
Gemiddelde	0,0919	0,3279	0,2386	266	5,2%
Hoogste	0,2111	0,9431	0,5226	580	22,6%

¹ Tarief als percentage van woz-waarde.

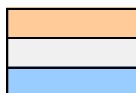
² In euro's.

Legenda:

Relatief hoog

Rond de mediaan

Relatief laag

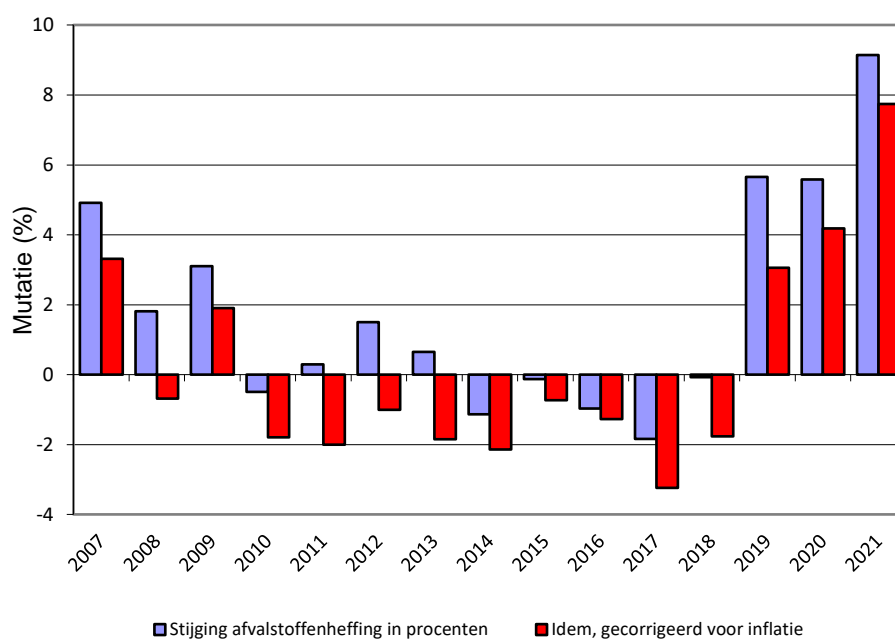

3.2. Afvalstoffenheffing

Eénpersoonshuishoudens betalen in de grote gemeenten gemiddeld 263 euro aan afvalstoffenheffing. In Nijmegen betalen éénpersoonshuishoudens het minst (gemiddeld 19 euro)⁶ omdat zij alleen betalen voor iedere afvalzak die zij gebruiken (geen vastrecht). Een groot deel van de kosten van de afvalinzameling en -verwerking wordt in Nijmegen gedekt uit de algemene middelen (ozb). In Almere betalen éénpersoonshuishoudens het meest (378 euro).

Meerpersoonshuishoudens betalen in de grote gemeenten gemiddeld 332 euro. Dat is 9,1 procent meer dan vorig jaar. Dat is met afstand de sterkste stijging sinds 2007 (zie figuur 3). De gemeenten met sterk stijgende tarieven geven hier in hun begroting uiteenlopende redenen voor. Een deel van de gemeenten geeft aan dat er geïnvesteerd is, bijvoorbeeld om afvalscheiding en een circulaire economie te bevorderen. Een deel van de gemeenten heeft de afvalinzameling en -verwerking opnieuw aanbesteed en is nu duurder uit. Ook zijn er gemeenten die een deel van de kosten van afvalverwerking tot 2021 uit de reserves betaalden en dit in 2021 niet langer kunnen doen. Daarnaast hebben gemeenten al enkele jaren te maken met dalende inkomsten uit bijvoorbeeld ingezameld papier en plastic, en met stijgende kosten.

Figuur 3 Ontwikkeling afvalstoffenheffing in grote gemeenten sinds 2007 (in procenten)

⁶ Nijmegen zamelt kunststofverpakkingen net als restafval in met zakken. Tot 2020 waren de zakken voor kunststofverpakkingen gratis. Om misbruik te voorkomen betalen inwoners vanaf 2020 5 cent per zak. Dit is niet meegenomen in de hier genoemde bedragen omdat wij geen gegevens hebben over het aantal zakken voor kunststofverpakkingen dat huishoudens van verschillende omvang gemiddeld gebruiken in Nijmegen.

In Nijmegen betalen meerpersoonshuishoudens gemiddeld 38 euro.⁷ Amsterdam heeft het hoogste tarief (435 euro). In vier gemeenten zijn meerpersoonshuishoudens dit jaar minder kwijt aan de afvalstoffenheffing. De daling is met 15,7 procent het sterkst in Arnhem. Tot 1 juli 2020 was de afvalstoffenheffing in Arnhem afhankelijk van de grootte van het huishouden. Meerpersoonshuishoudens betaalden de eerste helft van het jaar een hoger vast bedrag dan éénpersoonshuishoudens. Sinds 1 juli betalen huishoudens naast een vastrecht een tarief voor iedere inworp in een verzamelcontainer.⁸ Meerpersoonshuishoudens betalen gemiddeld wel een hoger variabel tarief dan éénpersoonshuishoudens, maar het verschil is kleiner dan het verschil tussen het tarief voor éénpersoons- en meerpersoonshuishoudens dat begin 2020 nog werd gehanteerd.

In Westland stijgt het bedrag dat een meerpersoonshuishouden betaalt het sterkst (29,8 procent). De gemeente geeft in de begroting aan dat de kosten van de afvalinzameling zijn gestegen. Dat heeft verschillende oorzaken. Inzameling van oud papier wordt voortaan niet door vrijwilligers gedaan, maar door een professionele partij, er wordt verwacht dat er meer afval wordt ingezameld door corona en een aantal kosten zijn in het verleden niet volledig of correct meegenomen.⁹

Tariefverlagingen en -verhogingen houden vaak verband met het doorberekenen van verwerkingskosten van huishoudelijk afval. Voor veel gemeenten zijn de kosten van afvalinzameling en -verwerking lager naarmate huishoudens het afval beter scheiden.

⁷ En daarnaast nog een bedrag van 5 cent voor iedere zak waarmee kunststofverpakkingen worden ingezameld, zie voorgaande noot.

⁸ Papier, plastics, metaal en drankkartons worden huis-aan-huis ingezameld. Dit systeem, restafval naar verzamelcontainers laten brengen en recyclebare afvalstromen huis-aan-huis ophalen, staat ook wel bekend als omgekeerd inzamelen.

⁹ Programmabegroting Westland 2021, blz. 86.

Tabel 3 Afvalstoffenheffing huishoudens

	Tarief éénpersoons- huishouden ¹	Mutatie	Tarief meerpersoons- huishouden ¹	Mutatie
Almere	377,68	-0,1%	377,68	-0,1%
Alkmaar	189,95	8,0%	307,41	8,0%
Alphen a/d Rijn	213,84	9,0%	302,88	9,0%
Amersfoort	251,64	16,5%	343,32	29,0%
Amstelveen	243,40	8,0%	295,80	8,0%
Amsterdam	326,00	18,1%	435,00	18,2%
Apeldoorn	279,34	1,8%	291,68	1,7%
Arnhem	179,59	-5,2%	196,58	-15,7%
Assen	169,15	10,6%	238,99	7,3%
Breda	234,72	10,9%	347,52	11,0%
Delft	233,00	3,2%	365,00	3,2%
Deventer	277,24	10,9%	321,91	9,3%
Dordrecht	301,20	5,2%	301,20	5,2%
Ede	206,37	1,9%	232,26	1,8%
Eindhoven	192,09	5,5%	281,49	6,6%
Emmen	276,36	3,1%	310,32	2,7%
Enschede	247,42	3,0%	281,24	2,7%
Groningen	259,92	10,0%	369,00	10,7%
Haarlem	270,00	5,1%	412,20	5,0%
Haarlemmermeer	282,00	16,1%	382,00	12,7%
Helmond	204,13	-4,2%	241,04	13,1%
Hilversum	208,20	9,3%	345,60	6,5%
Leeuwarden	229,06	5,6%	343,59	5,6%
Leiden	208,08	11,3%	390,36	11,3%
Lelystad	236,28	-6,4%	294,72	-1,2%
Maastricht	325,14	2,3%	344,08	2,3%
Middelburg ²	273,98	1,5%	347,97	17,0%
Nijmegen	19,00	0,0%	38,00	0,0%
Oss	298,32	7,2%	298,32	7,2%
Rotterdam	290,80	1,7%	377,10	1,7%
's-Gravenhage	293,16	21,1%	360,48	21,1%
's-Hertogenbosch	188,40	0,0%	244,92	0,0%
Sittard-Geleen	251,47	8,1%	310,10	6,5%
Tilburg	249,48	-5,2%	277,20	-5,2%
Utrecht	295,25	25,1%	345,25	20,7%
Venlo	164,53	9,0%	274,21	9,0%
Westland	290,76	29,8%	366,84	29,8%
Zaanstad	337,00	11,8%	337,00	11,8%
Zoetermeer	252,02	5,4%	298,14	4,8%
Zwolle	232,59	2,7%	290,73	2,7%
Laagste	19	-6,4%	38	-15,7%
Gemiddelde	263	9,7%	332	9,1%
Hoogste	378	29,8%	435	29,8%

¹ In euro's

² Middelburg stapt in 2021 over op diftar. Om te berekenen wat een huishouden betaalt gaan wij uit van het gemiddelde afvalaanbod per inwoners volgens het CBS. Dit is echter inclusief het afval van toeristen. De hoeveelheid afval per inwoner en daarmee het gemiddeld betaalde bedrag kan daarom lager zijn dan hier weergegeven.

Legenda:

Relatief hoog

Rond de mediaan

Relatief laag

3.3. Rioolheffing huurders

De rioolheffing kan zowel aan de gebruiker als aan de eigenaar van een pand worden opgelegd. In deze paragraaf wordt de ontwikkeling voor huurders weergegeven, in de volgende paragraaf die voor eigenaar-bewoners.

In 2021 betalen éénpersoonshuishoudens in een huurhuis gemiddeld 43 euro aan rioolheffing en meerpersoonshuishoudens 58 euro. In 14 grote gemeenten (35 procent van het totaal) betalen huurders geen rioolheffing. In de gemeenten waar huurders wel rioolheffing betalen varieert het tarief voor zowel één- als meerpersoonshuishoudens net als in 2020 van 28 euro in Oss tot 284 euro in Zaanstad (zie tabel 4).

Gemiddeld betalen meerpersoonshuishoudens 1 euro (2,1 procent) meer dan in 2020. In Assen daalt het tarief met 14,2 procent het sterkst (zowel voor één- als meerpersoonshuishoudens). In Assen waren de baten uit de rioolheffing in 2019 hoger dan de lasten. Het verschil wordt in 2021 teruggegeven aan de belastingbetaler.¹⁰

Het tarief voor huurders (één- en meerpersoonshuishoudens) stijgt net als in 2020 het sterkst in Leiden (circa 10 procent). In Leiden werd in het verleden een deel van de kosten van de gemeentelijke watertaken (riolering, maar ook het beheren van grond- en hemelwater) gedekt uit de algemene middelen. De kostendekking van de rioolheffing wordt daar sinds 2018 stapsgewijs verhoogd.¹¹

¹⁰ Programmabegroting Assen 2021, blz.97.

¹¹ Zie <https://programmabegroting.leiden.nl/beleidsbegroting/paragrafen>.

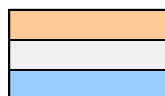
Tabel 4 Rioolheffing huurder

	Tarief éénpersoons- huishouden	Mutatie	Tarief meerpersoons- huishouden	Mutatie
Almere	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Alkmaar	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Alphen a/d Rijn	176,52	5,0%	241,68	5,0%
Amersfoort	35,97	1,3%	35,97	1,3%
Amstelveen	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Amsterdam	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Apeldoorn	86,39	2,5%	86,39	2,5%
Arnhem	49,55	-0,9%	49,55	-0,9%
Assen	126,11	-14,2%	126,11	-14,2%
Breda	225,84	2,0%	225,84	2,0%
Delft	48,20	0,0%	48,20	0,0%
Deventer	173,76	0,9%	173,76	0,9%
Dordrecht	95,16	3,9%	95,16	3,9%
Ede	51,48	0,0%	51,48	0,0%
Eindhoven	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Emmen	42,63	1,4%	42,63	1,4%
Enschede	270,60	5,1%	270,60	5,1%
Groningen	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Haarlem	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Haarlemmermeer	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Helmond	190,80	-5,4%	190,80	-5,4%
Hilversum	182,52	0,5%	182,52	0,5%
Leeuwarden	63,73	1,7%	95,59	1,7%
Leiden	91,44	10,0%	170,16	9,9%
Lelystad	110,40	9,4%	193,20	7,9%
Maastricht	51,48	2,4%	51,48	2,4%
Middelburg	57,18	3,3%	57,18	3,3%
Nijmegen	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Oss	28,20	0,0%	28,20	0,0%
Rotterdam	0,00	0,0%	0,00	0,0%
's-Gravenhage	0,00	0,0%	0,00	0,0%
's-Hertogenbosch	64,76	-2,1%	64,76	-2,1%
Sittard-Geleen	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Tilburg	30,96	6,6%	30,96	6,6%
Utrecht	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Venlo	155,30	0,0%	155,30	0,0%
Westland	163,32	7,9%	205,56	7,9%
Zaanstad	284,41	0,0%	284,41	0,0%
Zoetermeer	93,32	1,7%	93,32	1,7%
Zwolle	0,00	0,0%	0,00	0,0%
Laagste	0	-14,2%	0	-14,2%
Gemiddelde	43	2,0%	58	2,1%
Hoogste	284	10,0%	284	9,9%

¹ In euro's

Legenda:

Relatief hoog
Rond de mediaan
Relatief laag

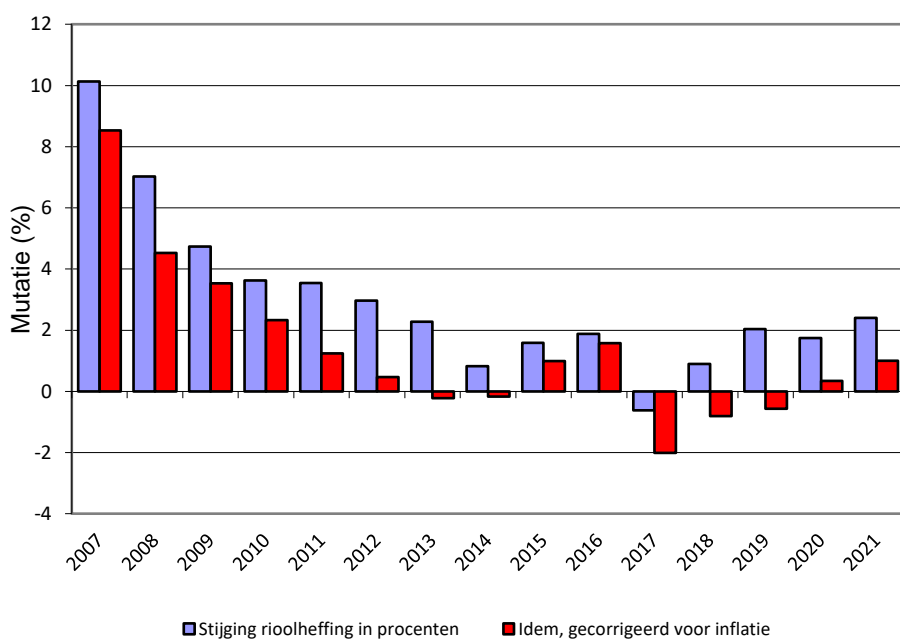

3.4. Rioolheffing eigenaar-bewoners

Huishoudens in een koopwoning betalen zowel het gebruikers- als het eigenarendeel van de rioolheffing. In de grote gemeenten betalen éénpersoonshuishoudens met een koopwoning met gemiddeld 170 euro bijna net zoveel aan rioolheffing als meerpersoonshuishoudens (176 euro; tabel 5). Dat komt doordat veel grote gemeenten geen onderscheid maken tussen kleine of grote huishoudens. Voor éénpersoonshuishoudens bedraagt het laagste tarief 91 euro (Leiden, waar de opbrengst uit de rioolheffing maar een deel van de kosten van de riolering dekt), voor meerpersoonshuishoudens bedraagt het laagste tarief 103 euro (Tilburg). Het hoogste tarief – zowel voor éénpersoonshuishoudens als voor meerpersoonshuishoudens – is 284 euro (Zaanstad).

Het gemiddelde tarief voor meerpersoonshuishoudens ligt 4 euro (2,4 procent) hoger dan vorig jaar. Dat is een sterkere stijging dan vorig jaar, maar beperkt in vergelijking met eerdere jaren (zie figuur 4). Net als bij huurwoningen daalt het tarief voor één- en meerpersoonshuishoudens in Assen het sterkst (14,2 procent) en stijgt dit het sterkst in Leiden (circa 10 procent).

Figuur 4 Stijging rioolheffing grote gemeenten sinds 2007 (in procenten)

Tabel 5 Rioolheffing eigenaar-bewoner

	Tarief éénpersoons- huishouden	Mutatie	Tarief meerpersoons- huishouden	Mutatie
Almere	168,26	4,1%	168,26	4,1%
Alkmaar	151,02	3,9%	151,02	3,9%
Alphen a/d Rijn	176,52	5,0%	241,68	5,0%
Amersfoort	134,07	1,5%	134,07	1,5%
Amstelveen	207,60	2,0%	207,60	2,0%
Amsterdam	144,00	4,1%	144,00	4,1%
Apeldoorn	143,98	2,5%	143,98	2,5%
Arnhem	165,16	-0,9%	165,16	-0,9%
Assen	126,11	-14,2%	126,11	-14,2%
Breda	225,84	2,0%	225,84	2,0%
Delft	220,20	0,1%	220,20	0,1%
Deventer	173,76	0,9%	173,76	0,9%
Dordrecht	202,08	4,0%	202,08	4,0%
Ede	154,68	0,0%	154,68	0,0%
Eindhoven	156,00	8,3%	156,00	8,3%
Emmen	174,13	1,5%	174,13	1,5%
Enschede	270,60	5,1%	270,60	5,1%
Groningen	142,33	-4,4%	142,33	-4,4%
Haarlem	153,50	3,2%	153,50	3,2%
Haarlemmermeer	134,86	2,0%	134,86	2,0%
Helmond	190,80	-5,4%	190,80	-5,4%
Hilversum	182,52	0,5%	182,52	0,5%
Leeuwarden	138,29	-2,9%	170,15	-2,1%
Leiden	91,44	10,0%	170,16	9,9%
Lelystad	110,40	9,4%	193,20	7,9%
Maastricht	199,50	2,4%	199,50	2,4%
Middelburg	210,21	3,3%	210,21	3,3%
Nijmegen	167,43	-2,1%	167,43	-2,1%
Oss	168,48	0,0%	168,48	0,0%
Rotterdam	225,70	4,5%	225,70	4,5%
's-Gravenhage	150,85	1,3%	150,85	1,3%
's-Hertogenbosch	130,80	-1,5%	130,80	-1,5%
Sittard-Geleen	181,44	-2,0%	181,44	-2,0%
Tilburg	102,79	6,6%	102,79	6,6%
Utrecht	228,32	2,9%	228,32	2,9%
Venlo	155,30	0,0%	155,30	0,0%
Westland	234,29	8,2%	276,53	8,1%
Zaanstad	284,41	0,0%	284,41	0,0%
Zoetermeer	111,07	1,9%	111,07	1,9%
Zwolle	108,19	0,0%	108,19	0,0%
Laagste	91	-14,2%	103	-14,2%
Gemiddelde	170	2,3%	176	2,4%
Hoogste	284	10,0%	284	9,9%

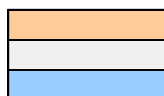
¹ In euro's

Legenda:

Relatief hoog

Rond de mediaan

Relatief laag

4 Woonlasten

4.1. Huurder

De woonlasten voor huurders bestaan uit een afvalstoffenheffing en, in een deel van de gemeenten, een rioolheffing. We gaan in deze paragraaf uit van een meerpersoonshuishouden.

Huurders betalen in 2021 gemiddeld 390 euro, 8,0 procent (29 euro) meer dan vorig jaar. De woonlasten voor huurders in de grote gemeenten variëren van 38 euro in Nijmegen tot 621 euro in Zaanstad (zie figuur 5).

De woonlasten voor huurders dalen het sterkst in Arnhem (13,1 procent, 37 euro) en stijgen het sterkst in Amersfoort (25,7 procent, 78 euro), zie figuur 6. In euro's is de stijging het sterkst in Westland (99 euro, 21,0 procent). In Arnhem was de afvalstoffenheffing in de eerste helft van 2020 nog afhankelijk is van de grootte van een huishouden. In de tweede helft van 2020 en in 2021 hanteert de gemeente diftar. Meerpersoonshuishoudens produceren gemiddeld wel meer afval dan eenpersoonshuishoudens, maar het verschil is naar verwachting kleiner dan het verschil tussen de tarieven voor één- en meerpersoonshuishoudens die eerder werden gehanteerd. Een meerpersoonshuishouden is hierdoor naar schatting 15,7 procent minder kwijt aan de afvalstoffenheffing. Ook de rioolheffing daalt (0,9 procent). De rioolheffing is in Arnhem afhankelijk van de woz-waarde van de woning.

In Amersfoort stijgt de afvalstoffenheffing 29,0 procent en de rioolheffing 1,3 procent. De afvalverwerking wordt in Amersfoort uitgevoerd door een gemeenschappelijke regeling (AVU, Afval Verwijdering Utrecht). Nu AVU de afvalverwerking opnieuw heeft aanbesteed zijn de kosten gestegen en deze worden doorberekend aan de gemeenten.¹²

De stijging in euro's is het hoogst in Westland (99 euro, 21,0 procent). Ook in Westland stijgt de afvalstoffenheffing sterk (29,8 procent). De kosten van afvalinzameling en --verwerking zijn gestegen onder meer doordat inzameling van oud papier voortaan niet door vrijwilligers wordt gedaan, maar door een professionele partij, doordat er wordt verwacht dat er meer afval wordt ingezameld door corona en doordat een aantal kosten in het verleden niet volledig of niet correct zijn meegenomen.¹³ De rioolheffing voor huurders stijgt in Westland 7,9 procent.

¹² <https://amersfoort.begroting-2021.nl/p3177/lokale-lasten>.

¹³ Programmabegroting Westland 2021, blz. 86.

Tabel 6 Woonlasten meerpersoonshuishouden huurder
In woning met 60 procent van gemiddelde waarde (euro)

	Afvalstoffenheffing (euro's) ¹	Rioolheffing (euro's) ¹	Woonlasten (euro's) ¹	Mutatie in procenten	Mutatie in euro's
Almere	377,68	0,00	377,68	-0,1%	-0,50
Alkmaar	307,41	0,00	307,41	8,0%	22,77
Alphen a/d Rijn	302,88	241,68	544,56	7,2%	36,48
Amersfoort	343,32	35,97	379,29	25,7%	77,63
Amstelveen	295,80	0,00	295,80	8,0%	21,90
Amsterdam	435,00	0,00	435,00	18,2%	67,00
Apeldoorn	291,68	86,39	378,07	1,9%	7,13
Arnhem	196,58	49,55	246,13	-13,1%	-37,04
Assen	238,99	126,11	365,10	-1,2%	-4,56
Breda	347,52	225,84	573,36	7,3%	38,76
Delft	365,00	48,20	413,20	2,8%	11,34
Deventer	321,91	173,76	495,67	6,2%	28,92
Dordrecht	301,20	95,16	396,36	4,9%	18,48
Ede	232,26	51,48	283,74	1,5%	4,20
Eindhoven	281,49	0,00	281,49	6,6%	17,49
Emmen	310,32	42,63	352,95	2,6%	8,87
Enschede	281,24	270,60	551,84	3,9%	20,47
Groningen	369,00	0,00	369,00	10,7%	35,64
Haarlem	412,20	0,00	412,20	5,0%	19,80
Haarlemmermeer	382,00	0,00	382,00	12,7%	43,12
Helmond	241,04	190,80	431,84	4,1%	17,00
Hilversum	345,60	182,52	528,12	4,4%	22,02
Leeuwarden	343,59	95,59	439,18	4,7%	19,73
Leiden	390,36	170,16	560,52	10,9%	54,96
Lelystad	294,72	193,20	487,92	2,2%	10,46
Maastricht	344,08	51,48	395,56	2,3%	8,91
Middelburg	347,97	57,18	405,15	14,9%	52,48
Nijmegen	38,00	0,00	38,00	0,0%	0,00
Oss	298,32	28,20	326,52	6,5%	20,04
Rotterdam	377,10	0,00	377,10	1,7%	6,30
's-Gravenhage	360,48	0,00	360,48	21,1%	62,88
's-Hertogenbosch	244,92	64,76	309,68	-0,4%	-1,36
Sittard-Geleen	310,10	0,00	310,10	6,5%	18,84
Tilburg	277,20	30,96	308,16	-4,2%	-13,39
Utrecht	345,25	0,00	345,25	20,7%	59,25
Venlo	274,21	155,30	429,51	5,6%	22,64
Westland	366,84	205,56	572,40	21,0%	99,36
Zaanstad	337,00	284,41	621,41	6,1%	35,46
Zoetermeer	298,14	93,32	391,46	4,0%	15,11
Zwolle	290,73	0,00	290,73	2,7%	7,64
Laagste	38	0	38	-13,1%	-37,04
Gemiddelde	332	58	390		
Hoogste	435	284	621	25,7%	99,36
<i>Mutatie gemiddelde</i>	<i>9,1%</i>	<i>2,1%</i>	<i>8,0%</i>		
<i>Idem, in euro's</i>	<i>27,83</i>	<i>1,19</i>	<i>29,02</i>		

¹ Meerpersoonshuishouden

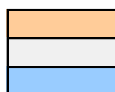
² Woonlasten zijn berekend als de som van de afvalstoffenheffing en waar van toepassing de rioolheffing

Legenda:

Relatief hoog

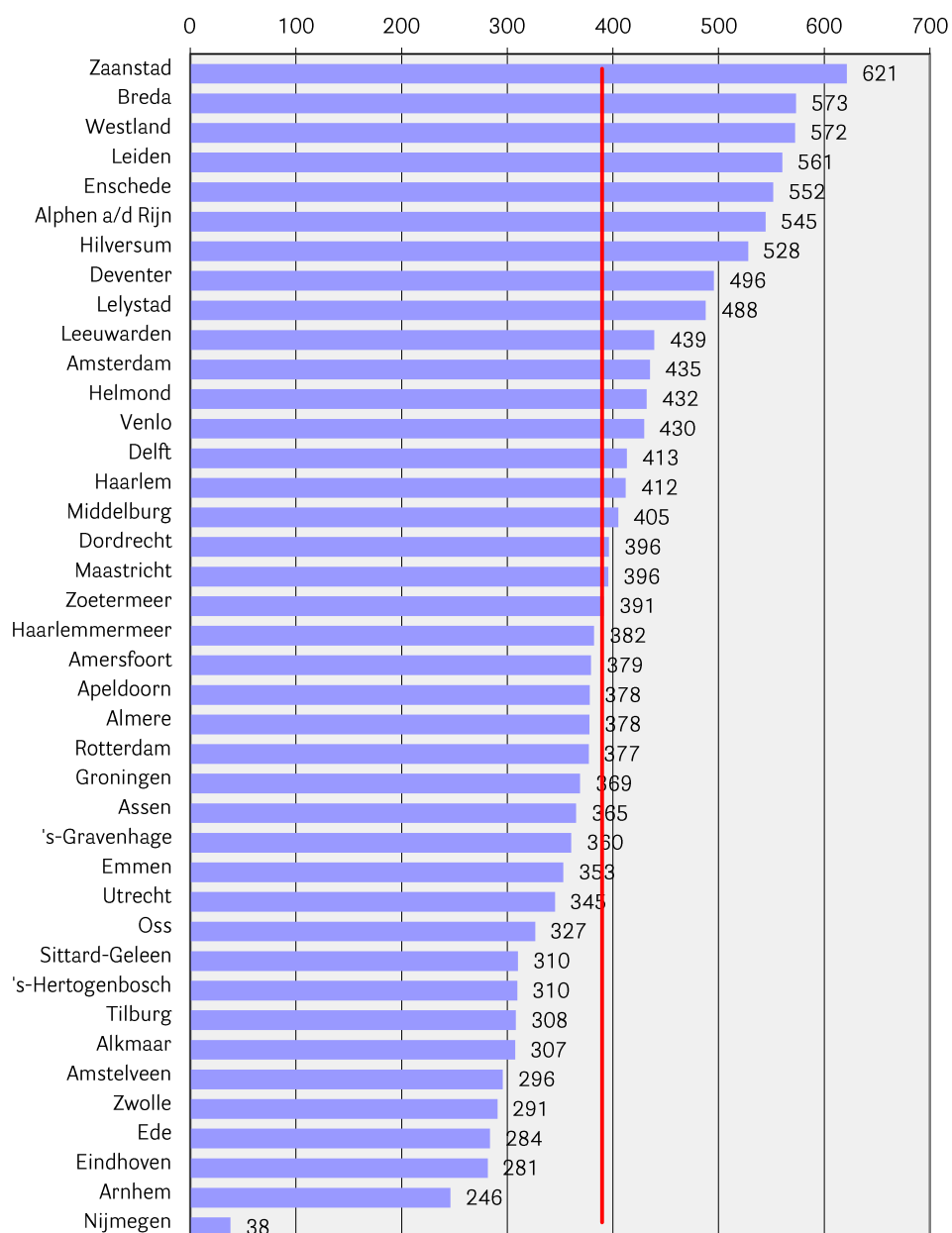
Rond de mediaan

Relatief laag

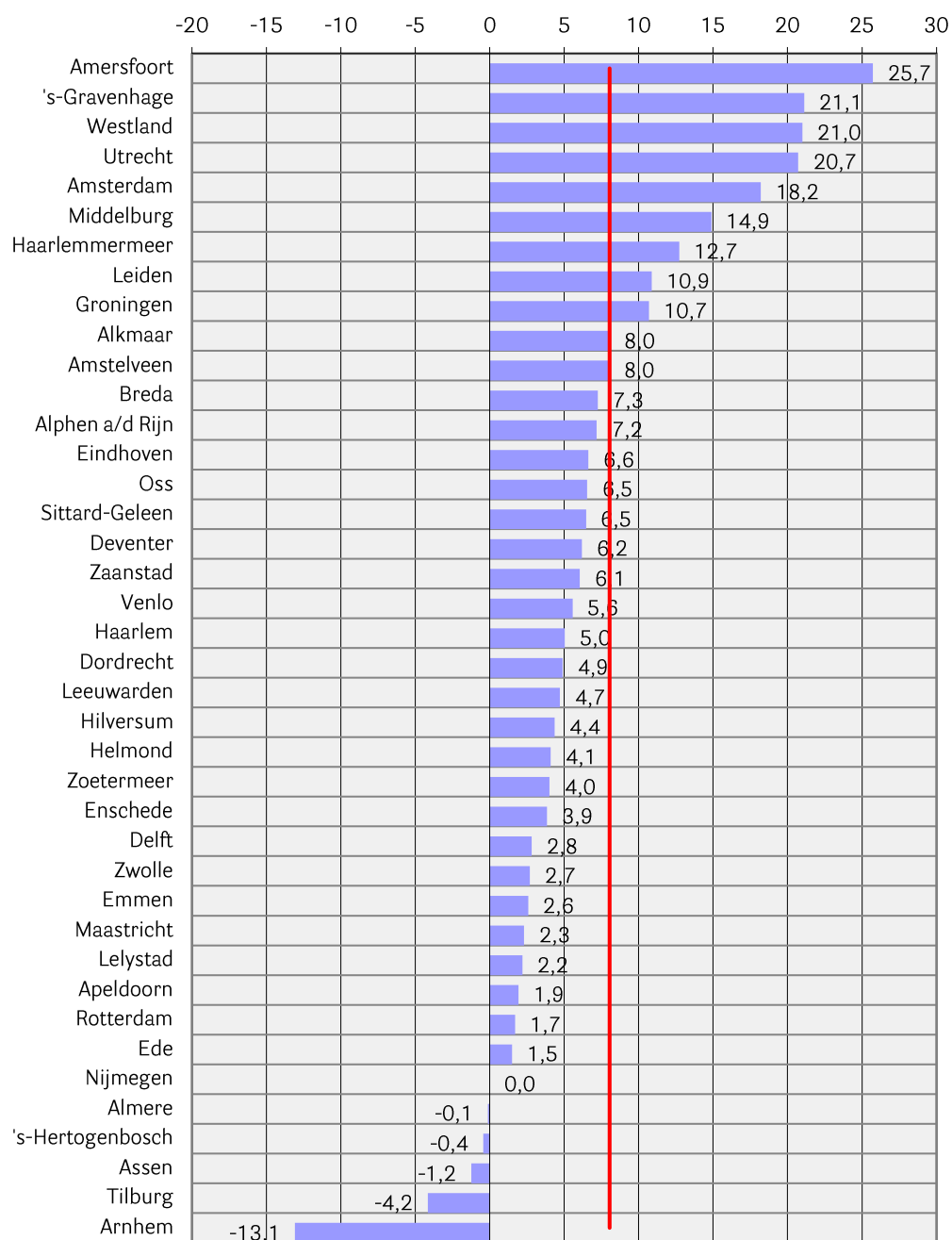
Figuur 5 Woonlasten van meerpersoonshuishoudens met huurwoning per gemeente

In euro's. De rode lijn geeft het gewogen gemiddelde weer

Figuur 6 Verandering woonlasten van meerpersoonshuishouden met huurwoning per gemeente 2019-2021.

In procenten. De rode lijn geeft het gewogen gemiddelde weer

4.2. Eigenaar-bewoner

Tellen we voor een huishouden ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing (eigenaar en gebruikerstarief) op, en verminderen we dit met een eventuele heffingskorting,¹⁴ dan ontstaat een indicator voor de woonlasten voor eigenaar-bewoners. Wij gaan hier uit van een meerpersoonshuishouden in een woning met een in de desbetreffende gemeente geldende gemiddelde waarde en het gemiddelde waterverbruik en afvalaanbod voor een meerpersoonshuishouden (zie ook de verantwoording achterin dit rapport).

Gemiddeld bedragen de woonlasten voor woningbezitters in de grote gemeenten 774 euro (tabel 7). Dat is 6,2 procent (45 euro) meer dan vorig jaar. Zoals figuur 7 laat zien zijn de woonlasten het laagst in Tilburg (596 euro) en het hoogst in Westland (961 euro). De woonlasten dalen het sterkst (met 5,7 procent, 42 euro) in Arnhem, zie figuur 8. Dit komt doordat alle tarieven dalen (de afvalstoffenheffing met 15,7 procent, de rioolheffing 0,9 procent en de ozb 1,3 procent).

De grootste lastenverhoging vindt plaats in Amsterdam (16,2 procent, 106 euro). In euro's is de stijging het hoogst in Westland (112 euro, 13,2 procent). De sterke stijging in Amsterdam komt allereerst doordat huiseigenaren gemiddeld 22,6 procent meer betalen voor de ozb. De gemeente heeft zoals gezegd door de coronacrisis te maken gehad met stijgende kosten en sterk dalende inkomsten..

In Amsterdam stijgt de afvalstoffenheffing 18,2 procent. De gemeente geeft aan dat dit onder meer komt doordat de verwerkingskosten zijn gestegen en er naar verwachting meer aanslagen zullen worden kwijtgescholden van huishoudens met een minimum inkomen. Ook zet de gemeente geen reserves meer in om de kosten te dekken.¹⁵ De rioolheffing stijgt in 2021 4,1 procent in Amsterdam.

De stijging in Westland komt vooral doordat de afvalstoffenheffing sterk stijgt (29,8 procent, zie ook blz. 19). Door uiteenlopende redenen stijgen de kosten van afvalinzameling en —verwerking.¹⁶ De rioolheffing stijgt in Westland voor eigenaar-bewoners gemiddeld 8,1 procent, de ozb 2,3 procent.

¹⁴ Geen van de onderzochte grote gemeenten heeft in 2021 een heffingskorting.

¹⁵ Persoonlijke communicatie.

¹⁶ Programmabegroting Westland 2021, blz. 86.

Ozb-Eigenaar (euro's)	Afvalstoffenheffing (euro's) ¹	Rioolheffing (euro's)	Woonlasten (euro's) ¹	Mutatie in procenten ²	Mutatie in euro's	
Almere	308,69	377,68	168,26	854,63	1,2%	9,96
Alkmaar	195,44	307,41	151,02	653,87	5,3%	32,78
Alphen a/d Rijn	272,99	302,88	241,68	817,55	5,2%	40,19
Amersfoort	394,62	343,32	134,07	872,01	12,5%	97,11
Amstelveen	281,22	295,80	207,60	784,62	4,5%	34,14
Amsterdam	182,48	435,00	144,00	761,48	16,2%	106,34
Apeldoorn	351,30	291,68	143,98	786,96	1,9%	14,79
Arnhem	340,07	196,58	165,16	701,82	-5,7%	-42,39
Assen	356,55	238,99	126,11	721,65	1,1%	7,81
Breda	229,77	347,52	225,84	803,13	5,4%	41,36
Delft	281,27	365,00	220,20	866,47	0,8%	6,99
Deventer	319,00	321,91	173,76	814,67	4,6%	35,72
Dordrecht	230,50	301,20	202,08	733,78	4,1%	28,76
Ede	301,36	232,26	154,68	688,30	1,6%	11,04
Eindhoven	315,28	281,49	156,00	752,77	4,9%	35,33
Emmen	340,90	310,32	174,13	825,35	3,9%	30,96
Enschede	300,30	281,24	270,60	852,14	3,0%	25,11
Groningen	395,40	369,00	142,33	906,73	6,1%	51,88
Haarlem	327,20	412,20	153,50	892,90	5,7%	48,24
Haarlemmermeer	295,05	382,00	134,86	811,91	7,3%	55,13
Helmond	353,33	241,04	190,80	785,18	2,9%	22,26
Hilversum	299,35	345,60	182,52	827,47	5,9%	46,38
Leeuwarden	239,07	343,59	170,15	752,81	2,1%	15,44
Leiden	387,26	390,36	170,16	947,78	8,5%	74,23
Lelystad	344,00	294,72	193,20	831,92	3,1%	24,66
Maastricht	283,89	344,08	199,50	827,46	3,4%	27,47
Middelburg	301,97	347,97	210,21	860,15	13,2%	100,45
Nijmegen	580,38	38,00	167,43	785,81	1,3%	10,46
Oss	309,72	298,32	168,48	776,52	5,0%	36,90
Rotterdam	190,21	377,10	225,70	793,01	2,2%	16,95
's-Gravenhage	152,42	360,48	150,85	663,75	11,4%	67,98
's-Hertogenbosch	248,89	244,92	130,80	624,61	1,0%	6,13
Sittard-Geleen	402,03	310,10	181,44	893,58	4,9%	41,61
Tilburg	216,50	277,20	102,79	596,49	-0,7%	-4,01
Utrecht	259,83	345,25	228,32	833,40	9,6%	73,07
Venlo	370,85	274,21	155,30	800,36	-0,1%	-0,98
Westland	317,50	366,84	276,53	960,87	13,2%	112,07
Zaanstad	276,60	337,00	284,41	898,01	4,5%	38,70
Zoetermeer	382,31	298,14	111,07	791,53	3,4%	25,74
Zwolle	302,74	290,73	108,19	701,66	2,5%	17,22
Laagste	152	38	103	596	-5,7%	-42,39
Gemiddelde	266	332	176	774		
Hoogste	580	435	284	961	16,2%	112,07
Mutatie gemiddelde	5,1%	9,1%	2,4%	6,2%		
Idem, in euro's	13,04	27,83	4,12	44,99		

¹ Meerpersoonshuishouden

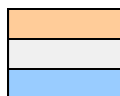
² Woonlasten zijn berekend als de som van ozb, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

Legenda:

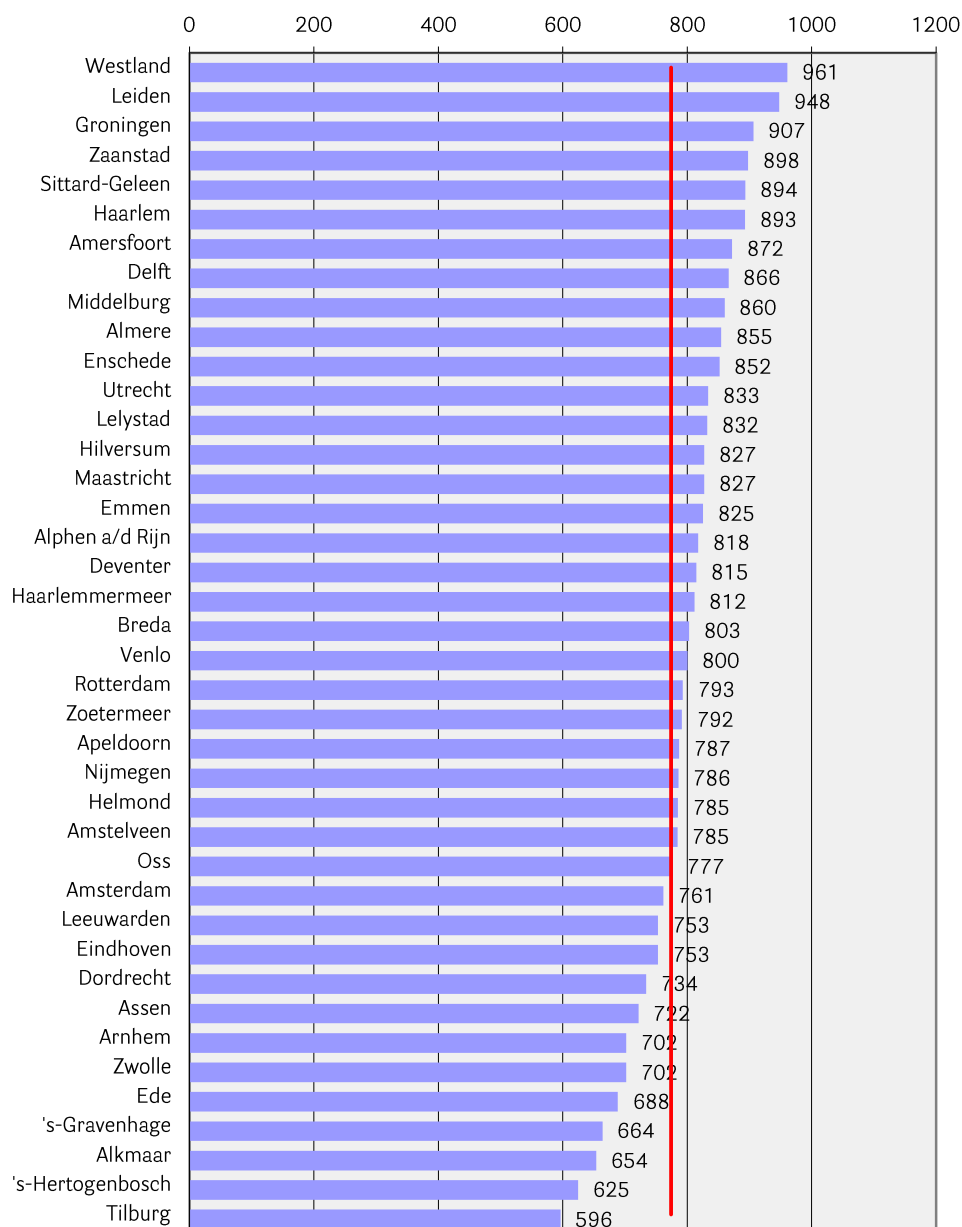
Relatief hoog

Rond de mediaan

Relatief laag

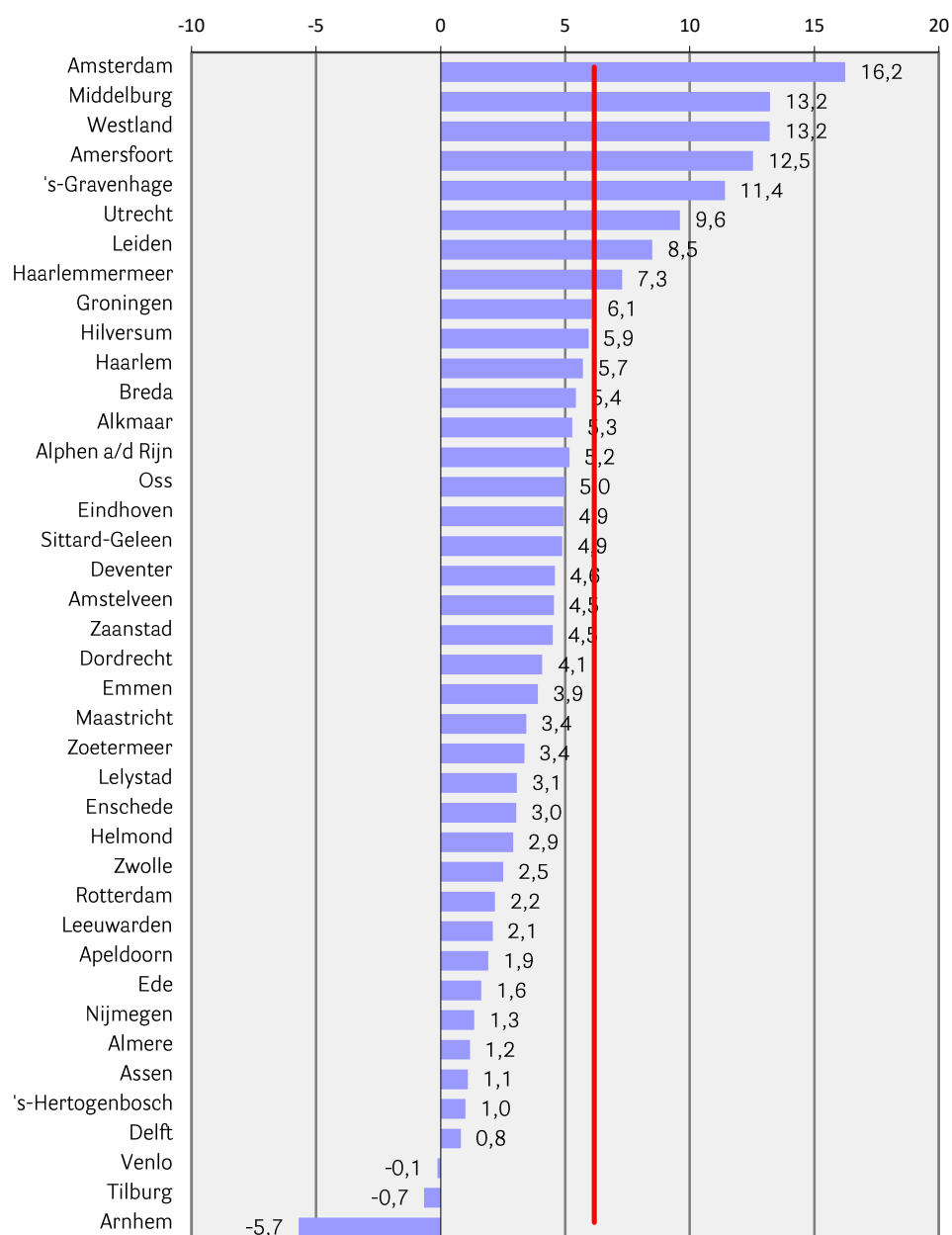

Figuur 7 Woonlasten van meerpersoonshuishoudens met eigen koopwoning per gemeente
 In euro's. De rode lijn geeft het gewogen gemiddelde weer

Figuur 8 Mutatie woonlasten voor eigenaar-bewoner 2020-2021

In procenten. De rode lijn geeft het gewogen gemiddelde weer.

Verantwoording

Bij de berekeningen die ten grondslag liggen aan de gegevens in dit overzicht moesten op verschillende plaatsen uitgangspunten worden gekozen. Deze worden hieronder kort toegelicht.

Voor het inflatiepercentage is uitgegaan van de Novemberraming 2020 van het CPB.

Gemiddelden

Waar in dit overzicht sprake is van gemiddelden over gemeenten gaat het om gewogen gemiddelden. Alle tarieven worden, waar mogelijk, gewogen naar de relevante grondslag. De ozb-tarieven zijn dus gewogen naar woz-waarde, en afvalstoffen- en rioolheffing naar aantal huishoudens. De gemiddelde woonlasten zijn bepaald door de gewogen gemiddelde ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing te sommeren.

Uitgangspunten waterverbruik en afvalaanbod

Daar waar tarieven gerelateerd zijn aan waterverbruik (rioolheffing) of afvalaanbod (afvalstoffenheffing) zijn veronderstellingen gemaakt om te komen tot jaarbedragen per huishouden. Voor het afvalaanbod wordt gebruik gemaakt van het gemiddeld aanbod van restafval en gft-afval per inwoner per gemeente dat het CBS publiceert. De meest recente cijfers hebben betrekking op 2019. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat het afvalaanbod lager is als een gemeente diftar hanteert. Bij hogere tarieven daalt het afvalaanbod. We corrigeren de cijfers van 2019 daarom voor ontwikkelingen in 2020 en 2021.

Diftar heeft bij de rioolheffing veel minder invloed dan bij de afvalstoffenheffing. Wij houden er daarom geen rekening mee. Waar van toepassing, is voor een éénpersoonshuishouden uitgegaan van een waterverbruik van 46 kubieke meter. Bij een meerpersoonshuishouden gaan we uit van een omvang van drie personen en van een waterverbruik van 135 kubieke meter. Waar tot een verbruik van 250 kubieke meter hetzelfde tarief van toepassing is, spreken we van een vastrecht. Bij een tarief dat is gekoppeld aan de woz-waarde gaan we voor eigenaar-bewoners uit van de gemiddelde woningwaarde in de gemeente. Voor huurders gaan we uit van 60 procent van de gemiddelde woz-waarde in de gemeente.

Onroerendezaakbelastingen

De ozb-aanslag per huishouden is berekend door uit te gaan van de gemiddelde woz-waarde in de betreffende gemeente. Die waarde wordt vermenigvuldigd met het relevante tarief.

De gemiddelde woz-waarde is berekend op basis van de gemiddelde waarde in het voorafgaande jaar (bron: CBS), verhoogd met het waardestijgingspercentage (bron: Waarderingskamer).

Herindelingen

In 2019 zijn Groningen, Haren en Ten Boer samengevoegd tot de nieuwe gemeente Groningen. In 2020 waren de tarieven nog niet geharmoniseerd. De in dit rapport genoemde mutaties gelden voor de voormalige gemeente Groningen. De mutaties voor de oude gemeenten Haren en Ten Boer zullen worden weergegeven in de Atlas van de lokale lasten 2021 die later dit jaar verschijnt.

In 2021 wordt gemeente Haaren opgedeeld. Enkele dorpen maken nu deel uit van gemeente Tilburg. De in dit rapport genoemde mutaties gelden niet voor het deel van Tilburg dat tot 2020 deel uitmaakte van Haaren.

Aansluiting bij voorgaande editie

Het is mogelijk dat gegevens voor het jaar 2020 in dit overzicht niet overeenkomen met gegevens voor dat zelfde jaar in de vorige editie van dit overzicht. Dat komt doordat voor een aantal onderliggende gegevens (met name de gemiddelde woningwaarde) pas met enige vertraging definitieve cijfers beschikbaar komen. Daarnaast hebben wij de uitgangspunten voor de afvalstoffenheffing opnieuw berekend omdat er nieuwe gegevens beschikbaar zijn. Voor elke editie van dit rapport worden steeds de meest actuele cijfers gebruikt die beschikbaar zijn.